

„rajtad is áll hogy verseim szirmokká nyílnak-e vagy jól időzítve repeszdarabokká”

FALUSI MÁRTON
„Vannak vidékek legbelül”

(Előhang)

Milyen s miféle tájon él a költő? Városi gyerekként is már idejekorán rájöttem, hogy minden igazi vers mögött ott lélegzik, nő, burjánzik a Paradicsom, teliültetve a költői képzelet beoltotta növényekkel. Hiszen a költemény irdatlan csöndű, roppant energiájú atomjai, a metaforák arra szolgálnak, hogy a pozitív töltésű magok el ne eresszék a köröttük cikázó elektronokat. A befelé határtalan létezés, a legbelül fekvő vidék tartja egyensúlyban a szertelen tenyésző vadont. A lehetséges világ a létezőt.

Igen ám, de mitől fordul termőre a legbensőbb vidék, és honnan vétetik hozzá vetőmag? Számomra a város a félbemaradt metaforák vidéke volt eleinte, ahol a járművek és a fények, a járókelők és a füstök addig húzták-vonták magukkal tekintetem, míg el nem szakadt, mint a vékony szövésű szák. Azon törttem a fejem, vajon miképpen köthetném össze a száját, és nyalábolhatnám föl a várost mindenestül? Világos, hogy a költő arról ír, ami vele megyesik, ám hiába írtam sort sor alá, sehogysem akartak verssé kerekedni. A szavak olyanok voltak, hogy mondhatta volna őket akárki. Egyedül költő nem. Nem réteken sarjadtak, nem kapaszkodtak sziklás bérceken.

Csobog-e, csörgedez-e szívemben véremmel rokon patak, s ha igen, honnan ered, hová torkollik? Egyre biztosabb voltam abban, hogy az ihlet nem más, mint látomás erről a vidékről, és hogy hiába villannak föl képek olykor-olykor, mert ha nem vagyok képes a legbelső

vidék árva metaforacsonkjához pányvázni másik félként, amaz világgá ijed. Ha nem a vidék faágaira aggitom az érzéseket és a hangulatokat, szertefutnak, még mielőtt verssé kapaszkodnának össze. Valahogy így működik a költői képzelet, hasonlóan a memória-művészek technikájához, akik, mint ismeretes, térbeli képzet-társítások révén bármit örökre emlékezetükbe vésnek. A költő ekképpen jegyzetelget az örökkévalónak.

Ahhoz, hogy valami látomássá váljék, előbb kézzel foghatóan kell léteznie. Miféle vidékről van szó? Őlelő,

óvó udvar, kert a szülőház körül, felnevelő táj. Sokáig meg voltam győződve arról, hogy amint eladjuk hétfégi telkünket Tahitót-faluban, megszűnik a bőséges metafora-utánpótlás. A hajladozó, kecses nyírfák, a tölcséralakú orgonabokrok, a szőnyeges jázminszirmok, vagy akár az aranyesők izzóinak tövéből mindig megeredt, felnyurgult a vers. Ahogyan a Tihanyi-félszigettel lelakatolt, ónszínű Balaton, nádsuhogásostul és korbácsos, xerxeszi hullámaival együtt sem nyaralóhely, hanem a múzsák hazája.

Az eszmélkedés mégis Budapesthez láncolt, s itt és nem máshol jöttem rá később, hogy a vidék nemcsak látvány, de tapintás, hallás, ízlelés, szaglás is, azaz sziklás bérc, jeget-pengető hang, keserűség-édesség, sarjádó rét, csörgedezés, csobogás. Őt érzék, négy évszak uralma egyszerre, amit nem elég elszenvedni és élvezni, de folyton viselni kell, mint bőrt a testemen. Azaz több, mint vidék. A hangsúly pedig nem is a *vidék*, hanem a *legbelül* szóra esik.

De mire ezt megértettem, már mindegy volt, honnan eredt a tapasztalat, tájból-e, emberből-e, versből-e, hiszen dehogyis van valóság, kert, vadon, táj, vidék, csakis a képzelet létező, a leoltott, elnémított, kitépelt, felhorzsolts, meghült érzékszerveken túl.

**Kányádi Sándor íróat köszöntjük 80. születésnapja alkalmából
 (Ekler Andrea összeállítása)**